

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. II. Defensio Canonis Apostolorum 27. & quomodò hic Canon interpres
sit loci Pauli de caelibatu sacerdotum & diaconorum. item interpretatio loci
Pauli de potestate mulierem sororem circumducendi, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

Tertullianus. qui non fuerit pudicus & continens, vt esse præcipit Apostolus. Item Tertullianus lib. 1. ad vxorem, (tametsi in eo non sequimur, quòd secundas nuptias contra Ecclesiasticum & Apostolicum dogma damnauit, quas Apostolus manifestè probat: sed in interpretatione loci Pauli, de Episcopo & presbytero vnius vxoris viro) quantum (inquit) fidei detrahant, quantum obstrepant sanctitati nuptiæ secundæ, disciplina ecclesiæ & præscriptio Apostoli declarat, cum digamos non sinit præfidere: cum viduam allegi in ordinationem, nisi vniuiram, non concedit. Aram enim Domini mundam proponi oportet. Tertulliano ergò authore, ara munda non ponitur, quæ à non continentibus tractatur. Siquidem oportet ità vnius vxoris virum pudicum esse, vt viduam vnius viri vxorem: quæ cum vidua sit, non potest non continens esse. Ad hæc Innocentius primus in epistola 2. c. 9. hunc ipsam locum Apostoli explanans, Vnius (inquit) vxoris virum dixit non permanentem in concupiscentia generandi, sed propter futuram continentiam. Interrogemus hinc Magdeburgenses: Vndè vos probatis, quod dicitis? Quid legis, quid rationis, quid testium profertis? aut cur vobis credi vultis contra scripturam, contra rationem, contra testes? Quòd si adhuc nobis non creditis, à quibus discessistis: interrogate Græcos, qui de cælibatu quoquæ à nobis dissentiunt, tametsi non tanto errore, quanto vos: apud illos enim presbyteri non ducunt vxores, etsi ab ijs, quas habent, quas antè duxerunt, non se deinceps continent, quod Apostolus præcipit. Consulite, inquam, omnes Græcos interpretes Canonum Apostolorum, an Canonem istum 17. negent, & eo nuptias secundas damnari dicant? tametsi illi Canonum sextæ Synodi in Trullo conditores, in canone 13. cælibatum Ecclesiæ Romanæ matris omnium ecclesiarum reprehendere audent. Cuius continentiam sacerdotalem accusare, quid aliud est, quàm libidini sacerdotum patrocinari? Et qui illos reprehendere, & patronos libidinis in hac parte appellare, procacis esse putet, an non applaudere illis videatur? & ecclesiæ Catholicæ nolens noceat? Sed de his si quis plura requirit, relegat, quæ postea Magdeburgensibus in tertio libro defensionis Epistolarum pontificum Apostolicorum respondebimus, & inde assumat, nè eadem sine necessitate hic repetamus.

*Innocentius I.
1. tim. con.
pag. 529.*

*Græci nec canonem hunc
Apost. negat.*

Defensio Canonis Apostolorum 27. & quomodo hic Canon interpret sit loci Pauli de Cælibatu sacerdotum & diaconorum. item interpretatio loci Pauli de potestate mulierem sororem circumducendi, ex proprietate verborum, & collatione alterius loci Pauli, & autoritate veterum. Cap. 2.

Pergamus respondere ad reliqua. Et Canon (inquiunt) 27. tantum clericis lectoribus, & cantoribus nuptias permittit: alijs verò non obscure vetat, quod est contra doctrinam Pauli 1. Tim. 3. & 1. Cor. 9. & 1. Timoth. 4.]

Cum

Cùm aiunt Magdeburgenses, Alijs verò non obscurè vetat: vtrùm alijs clericis vetari intellexerint Magdeburgenses, præterquàm clericis lectoribus & cantoribus, vt canon vult: an verò vetari alijs non clericis, quod falsum est: non satis intelligo, quia obscurè dixerunt, vt solent, qui fallere volunt. Apertè dicit canon, Ex ijs, qui ad clerum accesserunt coniugio liberi ac soluti, lectoribus tantùm & cantoribus permitti vxorem ducere. si hoc isti dicunt esse contra 1. Timoth. 3. idè dicunt, quia quod ibi præcipit Apostolus Episcopis, presbyteris, & diaconis, vt sint vnius vxoris viri, hoc, tanquàm indocti, qui non intelligunt, vt Ecclesia Catholica semper intellexit, quos Apostolus vnius vxoris viros vocet, & tanquàm instabiles, qui noluerunt permanere in ijs, quæ eorum Maiores ac patres didicerunt, & tradita illis fuerunt, ad suam & suorum perditionem deprauant. Explicate ergò Magdeburgens. si potestis, discipulis vestris, vndè hoc probetis, quo argumento, quo teste? aut ex quibus didicistis, nisi ex patre & propheta vestro Lutero, sic locum Apostoli interpretari, quasi ibi permittat clericis omnibus vxorem ducere? Nos enim ex verbis Apostoli, & ratione atque authoritate sanctorum patrum adhibita, probauimus illud ab Apostolo hoc loco præcipi, si quis Episcopus, aut presbyter, aut diaconus fiat, qui non sit matrimonij inexpertus, vt hic semel tantùm vxorem duxerit, siue illa mortua sit, siue viuat, à qua deinceps abstinendum sit: hic verò Canon planè vetat, cùm iam quis factus est Episcopus, aut presbyter, aut diaconus, vt tunc vxorem ducat. Quomodò enim non hoc istis prohibeat, quibus nec ea, quam habent, vt permittit? immò iubet esse pudicos, & continentes? Nè verò intelligamus, hoc ipsum omnibus quoquè clericis prohiberi, nè scilicet vxores ducant, postquàm in Clerum assciti sunt, accedit Apostolica traditio, hoc canone 27. sancita & commendata, quæ, tanquàm scripturæ Pauli interpres, lectoribus & cantoribus tantùm permittit, vt hi soli, postquàm facti sunt Clerici, possint, si voluerint, vxorem ducere. istis, inquam, licet in clero non continentes esse, id est, vt vxoribus suis, quibus eas in clero ducere licet. Videamus iam de capite 9. prioris epistolæ ad Corinth. quod ijdem Magdeburg. citant etiam contra Canonem 27. Apostolorum, sola indicatione capitis: quasi locus facilis sit, & omnibus in promptu ad intelligendum, cùm ipsa nostra disceptatio testis sit, non ità facilem esse. Locus igitur, quem indicare voluerunt, est ille: Nunquid non habemus potestatem mulierem sororem circumducendi, sicut & ceteri Apostoli fratres Domini, & Cephas? Quæso vos quædrumuii Magdeburg. vndè didicistis, mulierem sororem hoc loco vxorem interpretari? Quæ grammatica sermonis Græci, aut quis vetus author hoc docuit? quis literas Græcas degustauit, & de vsu articulorum aliquid percepit, qui ignoret, si de vxore Paulus dixisset, vsurum fuisse, vt necesse erat, articulo Græco, dicturumque ἡδὲ γυναῖκα? an verò quia Paulus sermone imperitus erat, idcirco existimabitis, nescisse spiritum sanctum significare

1. Tim. 3.

1. Tim. 3.
ad Tit. 1.Explicatio
Canonis Apo-
stol. 27.

1. Cor. 9.

Mulier soror
apud Paulum,
an vxor intel-
ligenda ve-
niat.

sine ambiguitate quod volebat? ἀπόστολος ergo dixit γυναῖκα, id est, infinite ac sine articulo, ut non de certa vxore, sed de quavis muliere intelligeretur. Sic Tertullianus, in scripturis sanctis exercitissimus, idemque linguæ Græcæ peritissimus, intellexit. Sic enim in libro de Monogamia, scripsit: Petrum solum inuenio maritum per forcrum. & paulo post interpretans hunc locum, Vbi ea (inquit) subiugit de victuaria exhibitione, abstinentiâ eius ostendunt, dicentis: Nunquid non habemus potestatem manducandi & bibendi? nunquid non habemus potestatem mulierem sororem circumducendi, sicut & ceteri Apostoli, & fratres Domini, & Cephas? Non vxores (inquit) demonstrat ab Apostolis ductas, quas & qui non habent, potestatem tamè manducandi & bibendi habent, sed simpliciter mulieres, quæ illis eodè instituto, quo & Dominum comitantes, ministrabant. Hæc Tertullianus. Idem atque eodè modo intellexerunt Ambrosius Græcè quoque peritissimus, & alij Latini patres: idè quoque Theodoretus, Oecumenius, & Theophylactus, ac plerique alij Græci, nè omnes enumerè. Sed dissimulemus interim proprietatem sermonis Græci, dum cum Matthia Illyrico & cõdiscipulis eius agimus, quos linguam Græcam ignorare scimus. fingamus dixisse Apostolum τὴν γυναῖκα, & vxorè significasse: an, quod sororè addidit, non satis apertè declarabat, non iam illâ, ut vxorem, circumduci, sed ut sororem? ut quauis vxorem haberet, esset alioquã tanquam non habens, ut idè in Epistola ad Corin. priore dixit. Miror Magdeburgenses non noisse etiam hoc loco, quod idè Apostolus in Epistola ad Philippen. c. 4. scripsit, inquit: Rogo etiam & te germane cõpar, quod quidam veteres de vxore Pauli dictum esse existimauerunt, quos Theodoretus in cõmentarijs suis refellit. sic enim ait: Imprudenter quidam hoc loco suspicati sunt Paulum de vxore sua dicere, immemores epistolæ ad Corinth. cum illud de non nuptis & viduis scribit, Bonum est, si sic maneant, ut ego. Nunquam autem habuisse vxorè, verius est. adolescens enim vocatus est. Haec tènus Theodoret. Quomodo ergo Paulus potestatem habebat circumducendi vxorè, si vel erat ex non nuptis, vel ex viduis, sicut idè affirmat? an fortè habebat potestatem circumducendi vxorem, quam non habebat, sed habere poterat? Hoc enim super est, ut cum Apostoli dixerint, Ecce nos reliquistis omnia, & secuti sumus te, vos Magdeburgenses mendaces eos faciatis, si vel non reliquerunt, quæ habebant: vel potuerunt accipere, quæ non habebant: nihil enim inter est. Siue igitur nunquam vxorem habuit, quod Theodoretus verisimilius esse iudicat, & Hieronymus in Epistola ad Eustochium de virginitate, non audiendos esse ait, qui contradicunt: siue viduus fuit, ut Tertullianus, Methodius, Chrysostomus senserunt. Ignatius enim in vetere interpretatione Latina manu scripta epistolæ ad Philadelph. quæ in Vaticano est, non habet, quod in Græca Epistola nuper in publicum emissa, legitur de Paulo inter eos, qui vxorè habuerunt: siue, inquam, hoc, siue illud sit, certè quod ait idè Apostolus, Dico autem non nuptis & viduis, bonum est illis, si sic maneant, sicut ego: apertè conuincit, non posse de vxore

*Neg. si vxor
intelligatur
apud Paulum
mulier soror,
pugnabit ta-
men cum Ca-
none hoc 27.*

*Paulus an
vxoratus fue-
rit, diuersæ
Scriptorum
opiniones.*

de vxore intelligi. quod in eadem epist. c. 9. Magdeburgenses volunt. Citāt præterea contra hunc Canonem Apostolorū cap. quartum Epistolæ prioris ad Timoth. quasi hic canon omnibus prohibeat nubere: & nuptias cum Manichæis & Marcionistis damnet, quas tamen Apostolorum canones celebrant, & probant, & earum vituperatores condemnant. Sed Magdeburgenses, quia nihil interesse putant, vtrum damnentur nuptiæ, an aliquibus interdicanur, quia omnibus licere volunt, vt sit sacerdos sicut populus, non possunt aliter disciplinam Luteri defendere, nisi Apostolorum Canones, & pontificum Apostolicorum epistolas negent. In hunc quoque locum epistolæ ad Tim. c. 4. multa à me in tertio libro defensionis epistolarum scribuntur. illinc item assumat, qui plura hinc desiderat.

Defensio Canonis Apostolorum 48. de Quadragesimæ ieiunio, & quartæ ac sextæ feriæ. Et quomodo Dominus noster, & Apostoli eius, & Sancti Prophetæ ieiunia indixerunt: & ieiunia indicta seruat ecclesia per vniuersum mundum. Et quomodo conuincatur, non pertinere ad defectum ciborū, quo Catholici vtuntur, id quod Paulus scripsit, Nemo vos iudicet in cibo & potu. &c. & quid in historia Salisburgensium Archiepiscoporum pro religione indicendi ieiunia legatur.

TRanseat ad secundum locum argumentorum contra Canones: Ad ieiunia (inquiunt) in quadragesima Paschæ, & feriæ quartæ, & parasceues alligant conscientias in Canone 67. contra illud Pauli: Nemo vos iudicet in cibo & potu, aut parte diei festi.]
Hactenus Magd. Hoc ipsum de ieiunio Quadragesimæ accusarūt quoq; in epistola Telesphori. Quare quæ de hac re, & quæ de toto loco Pauli ad Colos. c. 2. & 1. Tim. c. 4. pluribus locis & exemplis scripturæ sanctæ, & veterū patrū testimonijs, & omniū ecclesiarum per Orientem & Occidentē Apostolica constitutione inter se collatis, in v. libro defensionis epistolarū c. 6. copiosè respondemus, eadē hic istis responsa sint. Qui enim epistolā Telesphori, septimi post beatū Petrum pontificis, de ieiunio Quadragesimæ defendit, Canonē Apostolorū defendit. Sed quia Luterani & Calviniani tradunt, ieiunandū quidē esse spontē ad castigandū corpus, sed non secundū legē & præceptū, quodd hoc sit alligare conscientias: illud tantū hinc à Magdeburgensibus querā, qui indicere ieiuniū, iniicere laqueum conscientijs, & imponere onera Iudaica interpretantur, & ideo ieiuniū Quadragesimæ, & Canones Apostolorū, qui illud seruare iubēt, negant, cū indictū est ieiuniū in Pauli à Deo electi, & Barnabæ ordinatione, quæ Antiochiæ per impositionē manū cū oratione, vt Lucas narrat, facta est, est ne tūc laqueus iniectus, & Iudaicū onus impositū, an non? Sed negabunt fortassis indictū tunc fuisse ieiunium: at indictum fuisse, conuincit omnium ecclesiarū per Orientem & Occidentem prisca consuetudo, Apostolicæ traditionis locupletissimus testis. Sic enim vsque in hodiernum diem, sicut ab initio acce-

Indicta ieiunia contra Lut. & Cal. asseruntur.

Act. 13. Apostoli in ordinationibus ieiunia indixerunt.